

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/321/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110231833
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7110231833.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu: G. J., nar. XX. 5. XXXX, bytom v L., M. B. XX, proti žalovanému: Správa ciest Košického samosprávneho kraja, Námestie maratónu mieru 1, Košice, o náhradu škody spôsobenej pri dopravnej nehode vo výške 3.150,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 13. apríla 2017, č. k. 15C/330/2010-426

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.150,- Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy 3.150,- Eur od 28. 1. 2011 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalšími výrokmi žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % a zároveň žalovanému povinnosť nahradiť trovy štátu v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že pôvodný žalobca T. K., bytom C. XX, W. sa domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 3.150,- Eur s prísl. na tom skutkovom základe, že 25. decembra 2008 vodič G. J. riadil motorové vozidlo žalobcu - BMW 730 d, EČ: KE 123 DZ, ktoré užíval s jeho súhlasom po štátnej ceste III. triedy č. 050201 medzi obcami Rozhanovce - Beniakovce, vodič s vozidlom počas jazdy vošiel do nevyznačených výtlkov na ceste, pričom došlo k poškodeniu časti vozidla dôsledkom vady na komunikácii. Dopravná nehoda bola na mieste šetrená dopravnou políciou za prítomnosti zástupcu žalovaného. Šetrením na mieste bola jednoznačne určená ako príčina nehody závada na komunikácii. Servisné práce pozostávali z výmeny poškodených dielov, z obutia a vyváženia pneumatík na hliníkové disky - kolesá, z nastavenia geometrie oboch náprav. Žalobca má vedomosť o predbežnej výške škody, ktorú získal v januári 2009 po vystavení predbežnej kalkulácie nákladov na opravu značkovým servisom. Skutočnú výšku škody žalobca vyčíslil vo februári 2009, keď nakúpil všetky poškodené diely a ukončil opravu vozidla, ktorá predstavuje 3.150,- Eur. Písomným podaním z 9. decembra 2012 žalobca upresnil žalobu a žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 3 150,- Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 28. 1. 2011 do zaplatenia. Uznesením z 25. septembra 2013, č. k. 15C/330/2010-166 na návrh žalobcu súd prvej inštancie pripustil, aby z konania vystúpil pôvodný žalobca T. K. a na jeho miesto vstúpil G. J.. Rozsudkom z 22. októbra 2013, č. k. 15C/330/2010-194 súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.575,- Eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Krajský súd v Košiciach uznesením z 31. augusta 2016, č. k. 3Co/133/2014-248 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, aby sa prvoinštančný súd vysporiadal predovšetkým s námietkami žalobcu, ktoré uviedol v stanovisku z 22. októbra 2013 k odpovediam znalca, k pripomienkam žalobcu k znaleckému posudku. Nakoľko žalovaný vzniesol v odvolacom konaní aj námietku premlčania v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, s odôvodnením, že k vzniku škody došlo dňa 25.12.2008 a žaloba bola

súdu doručená až dňa 29.12.2010, teda po uplynutí 2-ročnej premlčacej doby, súd prvej inštancie bol v ďalšom konaní vypořiadat' sa aj s touto námietkou žalovaného a následne vo veci rozhodnúť.

3. Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania na zistený skutkový stav aplikoval ust. § 9a ods. 1, 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len „cestný zákon“), § 12 ods. 1, 2, § 13 ods. 1, 2 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon), § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 442 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a uzavrel, že predmetom konania je nárok na náhradu škody spôsobenej na motorovom vozidle žalobcu pri dopravnej nehode 25. decembra 2008. V čase nehody a na mieste nehody vodič G. J. riadil motorové vozidlo BMW 730 d, EČ: KE 123 DZ po štátnej ceste III. triedy č. 050201 medzi obcami Rozhanovce - Beniakovce. Vodič s vozidlom počas jazdy z Prešova do Rozhanoviec, medzi obcami Rozhanovce - Beniakovce, vošiel do výtlku na ceste, pričom došlo k poškodeniu časti motorového vozidla. V konaní bola spornou skutočnosťou, či v čase dopravnej nehody, ktorá sa stala na ceste III. triedy č. 050201, sa nachádzalo viac výtlkov, resp. jednalo sa o sieťový rozpad vozovky alebo sa jednalo o ojedinelý výtlk v bezchybnom povrchu súvislého úseku vozovky, teda či došlo v dôsledku závady v zjazdnosti tejto komunikácie v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. v spojení s § 12 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 35/1984 Z.z. alebo sa jedná o prípad podľa § 9a ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb., kedy užívatelia diaľnic, ciest alebo miestnych komunikácií nemajú nárok na náhradu škody, ktorá vznikla zo stavebného stavu alebo dopravnotechnického stavu diaľnic, ciest alebo miestnych komunikácií. Súd prvej inštancie pri posudzovaní tejto otázky vychádzal z právnych záverov vyslovených súdmi v obdobnej veci, ako rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 18C/276/2008 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/470/2011, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/149/2009, ako aj súkromno-znaleckého posudku Ing. C.. 5/2017 zo 7. apríla 2017, z ktorých možno vyvodit' záver, kedy sa jedná o závalu v zjazdnosti tak, ako to má na mysli § 12 ods. 2 písm. a) vyhlášky MS SR č. 35/1984 Zb. Z dôvodu ustálenia zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú užívateľovi diaľnic v dôsledku závady v zjazdnosti predmetnej komunikácie súd prvej inštancie skúmal, či v súlade s § 9a ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. vie žalovaný preukázať liberačné dôvody uvedené v tomto ustanovení zákonným spôsobom, na základe ktorých by za takto vzniknutú škodu žalobcovi nezodpovedal, pričom mal za preukázané, že liberačné dôvody uvádzané žalovaným v danom prípade nie sú dané. Preukázanie nemožnosti žalovaného v medziach jeho možností výskyt veľkého množstva výtlkov odstrániť a na ne predpísaným spôsobom upozorniť, musia byť splnené súčasne v čase dopravnej nehody. Ak sa teda v čase nehody nachádzal väčší výskyt výtlkov, jednalo sa až o sieťový rozpad vozovky, mal žalovaný predpísaným spôsobom na túto skutočnosť upozorniť. Žalovaný nepreukázal, že by v jeho možnostiach nebolo možné tieto nedostatky cestnej komunikácie odstrániť, keďže žalovanému museli byť skutočnosti týkajúce sa závad v zjazdnosti cesty a stav tejto komunikácie známe. Z technického hľadiska pred miestom nehodového deja neboli zadokumentované žiadne hojné výtlky, išlo o ojedinelý výtlk na cestnej komunikácii, ktorý predstavoval z technického hľadiska závalu v zjazdnosti cesty, ktorú vodič nemohol predvídať. Vykonávanie pravidelných kontrol bezpečnosti pozemných komunikácií, ako aj odstraňovanie závad v zjazdnosti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú bez prieťahov povinní odstraňovať ich správcovia (§ 9 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb.). V čase obhliadky v roku 2011 súdnym znalcom Ing. X. sa na úseku cesty, ktorý predchádzal miestu nehodového deja, nachádzali viaceré veľké výtlky v pravej časti vozovky, resp. v pravom jazdnom pruhu a v jej strede. Tieto výtlky však nie je možné z technického hľadiska označiť za hojné výtlky v zmysle cestného zákona. Ide o typický jav po zimnom období ako dôsledok nedostatočne vykonanej údržby asfaltového krytu vozovky. Podľa predložených podkladov žalobcu týkajúcich sa technických informácií o diskoch a pneumatikách (ktorých kópie sú súčasťou znaleckého posudku), v čase dopravnej nehody boli na vozidle poškodeného namontované typovo schválené disky a pneumatiky a preto z technického hľadiska táto skutočnosť nemohla mať vplyv na vznik a rozsah poškodenia motorového vozidla. Na závery znaleckého posudku vypracovaného Ing. X. súd prvej inštancie neprihliadal, lebo závery kontrolného súkromno-znaleckého posudku Ing. C. boli odlišné. Znalecký posudok Ing. C. bol vyhotovený objektívne, závery znaleckého posudku sú presvedčivé a súdny znalec v znaleckom posudku obhájil všetky svoje závery a výstupy. Žalovaný namietal nesprávne závery znaleckého posudku Ing. C., ale žiadny iný odborný dôkaz súdu nepredložil. Na základe uvedených dôvodov a citovaných zákonných ustanovení mal súd prvej inštancie za preukázanú dôvodnosť nároku žalobcu, preto žalobe v celom rozsahu vyhovel. Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania z dlžnej sumy 3.150,- Eur od 28. 1. 2011 do zaplataenia, t.j. po doručení výzvy na plnenie žalovanému, ktorú prevzal 27. januára 2011, vo výške vyplývajúcej z ust. § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. O trovách konania

vo vzťahu strán sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z plného úspechu žalobcu v konaní a o trovách štátu rozhodol podľa článku 4 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z formálne uplatnených dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť, prípadne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa názoru odvolateľa súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, keď za príčinu vzniku škody označil závalu v zjazdnosti. V bode 60. odôvodnenia napadnutého rozsudku súd správne konštatoval, že v konaní bola spornou skutočnosť, či v čase dopravnej nehody, ktorá sa stala na ceste, sa nachádzalo viac výtlkov, resp. sa jednalo o sieťový rozpad vozovky, alebo sa jednalo o ojedinelý výtlk v bezchybnom povrchu súvislého úseku vozovky, teda či šlo o stavebný stav cesty (viac výtlkov, sieťový rozpad vozovky), alebo závalu v zjazdnosti (ojedinelý výtlk v bezchybnom povrchu vozovky). Keďže súd prvej inštancie ustálil, že sa jednalo o závalu v zjazdnosti, skúmal liberačné dôvody správcu cesty v zmysle ustanovenia § 9a ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon). V zmysle vyššie uvedeného ustanovenia ďalej uvádza, že sa v čase nehody nachádzal väčší výskyt výtlkov, jednalo sa až o sieťový rozpad vozovky, preto mal žalovaný predpísaným spôsobom na túto skutočnosť upozorniť. Teda, v prvej časti tejto citácie popisuje stavebný stav cesty (nie závalu v zjazdnosti - ojedinelý výtlk), pričom naň aplikuje liberačné dôvody, ktorými sa môže správca cesty zbaviť zodpovednosti za vzniknutú škodu výlučne pri závadách v zjazdnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené (aj na doterajší priebeh súdneho konania súdu prvej inštancie) žalovaný zastáva názor, že rozdiel medzi závadou v zjazdnosti a stavebným stavom a z nich vyplývajúcou zodpovednosťou správcu cesty, nie je súdu úplne zrejmý, napriek tomu, že to cestný zákon a vykonávacia vyhláška k nemu presne definuje. Podľa § 9a ods. 1 a 2 cestného zákona užívatelia diaľnic, ciest alebo miestnych komunikácií nemajú nárok na náhradu škody, ktorá im vznikla zo stavebného stavu alebo dopravno-technického stavu diaľnic, ciest alebo miestnych komunikácií. Správcovia diaľnic, ciest a miestnych komunikácií však zodpovedajú za škody, ktoré vznikli užívateľom týchto komunikácií a ktorých príčinou boli závady v zjazdnosti, okrem prípadu, že preukážu, že nebolo v medziach možností tieto závady odstrániť, ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť. Žiaden právny predpis správcovi cesty neukladá, aby označoval nevyhovujúci stavebný stav cesty (povinnosť označovania sa vzťahuje len na závady v zjazdnosti, čo nie je tento prípad). Vodič, ktorý prechádza úsekom, ktorý je v stavebnom stave je totiž v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov „povinný prispôbiť svoje správanie najmä stavebnému, dopravno-technickému stavu cesty“ a v zmysle § 16 ods. 1 toho istého zákona „je povinný rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky“. Keďže predmetná komunikácia bola v stavebnom stave v podstatne dlhšom úseku ako bol úsek s výtlkmi, mal vodič prispôbiť svoju jazdu stavebnému stavu vozovky oveľa skôr. Napokon žalobca sám tvrdil, že cesta bola v zlom stave a že na nej boli nezrovnalosti. Z uvedeného vyplýva logický rozdiel medzi stavebným stavom, teda zlým stavom vozovky, daným väčším počtom výtlkov, prepadnutým okrajom cesty, ba dokonca až sieťovým rozpadom vozovky, a závadou v zjazdnosti - teda ojedinelým výtlkom (ojedinelou vadou) v inak bezchybnom stave vozovky, ktorý bez viditeľného označenia môže vodič prehliadnuť. K nesprávnemu posúdeniu stavebného stavu, resp. závady v zjazdnosti môže dôjsť aj na základe posudzovania spôsobu ich odstránenia. Konanie na súde prvej inštancie, ako aj jeho rozhodnutie, totiž navádzajú k mylnej predstave, podľa ktorej, ak je možné nejakú „chybu“ komunikácie odstrániť bežnou údržbou, jedná sa o závalu v zjazdnosti. Je potrebné zdôrazniť, že o závalu v zjazdnosti, odstrániteľnú bežnou údržbou sa jedná v tom prípade, ak sa odstránením tejto závady (v inak bezchybnom stave vozovky), stáva vozovka opäť „bezchybnou“ na danom úseku cesty, a nie, ako to bolo v tomto prípade, kedy sa odstránením tohto konkrétneho výtlku/prepadnutého okraja cesty vyriešil výlučne tento problém, pričom daný úsek cesty ostal v „stavebnom stave“. Vzhľadom na stavebný stav cesty, oprava tejto cesty bola pripravovaná už v rámci programového obdobia - Regionálneho operačného programu 2007 - 2013. K súvislej oprave došlo v roku 2014. Úlohou správcov ciest je zabezpečiť čo najlepšiu prejazdnosť všetkých ciest, vrátane tých, ktorých stavebný stav je nevyhovujúci aj prostredníctvom úkonov bežnej údržby (hoci tým neriešia stav cesty komplexne). Znalec, Ing. Z. X. vo svojom znaleckom posudku uvádza, že v dobe, keď došlo k dopravnej nehode, prebiehala zimná údržba ciest (pluhovanie a posyp) a že v zimnom období sa bežná údržba (vysprávky a plátanie) nevykonáva z dôvodu technických obmedzení. Bežná údržba prichádza na rad až po skončení zimnej údržby ciest. Z faktúr, ktoré žalovaný v konaní predložil, jednoznačne vyplýva, že k vyspravovaniu výtlkov dochádzalo na predmetnom úseku tak v jarnom, ako aj v jesennom období. Skutočnosť, že aj napriek tejto údržbe sa predmetná komunikácia stále nachádzala v zlom stave, iba potvrdzoval

jej stavebný stav, vyžadujúci si súvislú opravu (ktorá bola zrealizovaná), nie úkony bežnej údržby. Súd pri posudzovaní spornej skutočnosti, či išlo o závalu v zjazdnosti alebo stavebný stav vozovky, vychádzal z právnych záverov rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 18C/276/2008 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/470/2011 (bod 61 napadnutého rozhodnutia), ktoré sú podľa vyššie uvedených skutočností na prejednávany prípad absolútne nepoužiteľné. Meritom veci citovaných rozhodnutí je totiž posudzovanie závady v zjazdnosti - kameňa, ktorý spadol na vozovku a odrazil sa do čelného skla automobilu (závada v zjazdnosti v inak bezchybnom stave vozovky). V prejednanom prípade je však nesporné, že sa nejednalo o závalu v zjazdnosti v inak bezchybnom úseku cesty, ba práve naopak, ani jeden z dôkazov nepoukazuje na skutočnosť, že by bola cesta v danom úseku (okrem predmetného „výtlku“) v bezchybnom stave. Žalovaný trvá na tom, že sa na tento prípad (stavebný stav) vzťahuje ním uvádzané rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Cdo 17/2007, ktoré okrem iného vylučuje zodpovednosť správcu cesty za škodu spôsobenú stavebným alebo dopravno-technickým stavom cesty. Najvyšší súd jasne konštatuje, že „Pokiaľ odvolací súd nepoužitie dopravného značenia a to dopravného zariadenia tzv. Vodiacej tabul Z 3b, resp. zmenu polomerov zákruty, nepovažoval za závalu v zjazdnosti cesty, ale za okolnosť vplývajúcu zo stavebného, resp. dopravno-technického stavu cesty, je tento jeho právny záver správny.“ K znaleckému posudku pána Ing. U. C. sa žalovaný vyjadril už v podaní z 12. apríla 2017 a na týchto vyjadreniach aj naďalej trvá. Je toho názoru, že znalecký posudok Ing. Z. X. je komplexnejší, vyhotovený v kratšom časovom úseku po škodovej udalosti, pričom vyčerpávajúco popisuje všetky kľúčové a právne relevantné skutočnosti, zatiaľ čo prevažná časť znaleckého posudku znalca Ing. Stanislava C. pozostáva z citácie všeobecne záväzných predpisov. Okrem uvedeného sa znalec vôbec nezaobera jednou z kľúčových skutočností, a to „prepadnutým okrajom cesty“, ktorý jednoznačne vyplýva ako z fotodokumentácie, tak zo záznamu dopravnej nehody. Dokonca, v priestupkovom spise je ako „páchateľ“ označený prepadnutý okraj cesty, a nie výtlk. V nadväznosti na túto skutočnosť nesúhlasí ani s označením miesta nehody, a síce, že ide o rozhranie pravého okraja pravého jazdného pruhu a spevnenej časti krajnice, keďže je z doterajšieho dokazovania zrejmé, že šlo o rozhranie spevnenej a nespevnenej časti vozovky, resp. nespevnenej krajnice. Znalec vo svojom znaleckom posudku konštatuje existenciu sieťového rozpadu vozovky v roku 2011 a 2012 vyplývajúcu z rozsiahlej fotodokumentácie a z www.google.sk/maps, pričom pri posudzovaní technického stavu vozovky v roku 2008, kedy konštatoval závalu v zjazdnosti, vychádzal len z dokumentácie zobrazujúcej bezprostredné miesto nehody. Keďže znalec nemal k dispozícii žiadnu inú fotodokumentáciu, na základe záberov z polície ani nemohol dospieť k inému záveru. Súd pri posudzovaní, či ide o závalu v zjazdnosti alebo stavebný stav vozovky, sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi znaleckého posudku Ing. U. C., pričom z jeho posudku je zrejmé, že menovaný znalec vychádzal len z dokumentácie zobrazujúcej bezprostredné miesto nehody. Súd však vôbec nebral do úvahy ostatné vykonané dôkazy, ktoré jednoznačne preukazovali stavebný stav cesty v úseku Rozhanovce - Beniakovce (príkladmo uvádza výpoveď samotného žalobcu, svedka p. U., dôkazy predložené k plánovaniu súvislej opravy cesty v rámci programového obdobia - Regionálneho operačného programu 2007 - 2013, ako aj dôkazy o samotnej realizácii súvislej opravy cesty v roku 2014). Žalobca spochybňuje znalecký posudok Ing. Z. X. pre jeho hypotetickosť. Je však otáznosť, či znalecký posudok Ing. U. C., vyhotovený skoro 9 rokov po dopravnej nehode, v ktorom znalec okrem iného konštatuje, že sa v mieste nehodového deja s najväčšou pravdepodobnosťou nevyskytovali žiadne súvislé hojné výtlky, je menej hypotetický ako posudok Ing. X.. Súd vo svojom rozhodnutí uvádza, že žalovaný nepredložil žiadny iný odborný dôkaz, na podporu námietok voči znaleckému posudku. Žalovaný trvá na tom, že znalecký posudok disponuje takými vadami, ktoré nie je potrebné vyvracať inými odbornými dôkazmi. Poukazujúc na uvedené skutočnosti má za to, že znalecký posudok znalca Ing. U. C. nevyvracia závery znaleckého posudku, ktorého vypracovanie nariadil súd prvej inštancie. Žalovaný nespochybňuje skutočnosť, že v čase dopravnej nehody boli na vozidle poškodeného namontované typovo schválené disky a pneumatiky, avšak aj naďalej trvá na tom, že sa na vozidle smú používať len typovo schválené alebo homologizované pneumatiky určené výrobcou vozidla v súlade s určením výrobcu pneumatík, ktoré sú zároveň zapísané v osvedčení o evidencii časti II alebo v technickom osvedčení vozidla [§ 23 ods. 11 písm. b), § 24 ods. 1 písm. a) a § 21 ods. 2 písm. g) zákona č. 725/2004 Z. z. a § 5 ods. 1 vykonávacej vyhlášky]. Žalobca nemal na svojom automobile „obuté“ pneumatiky, ktoré by mal zapísané vo vyššie uvedených dokumentoch, čím porušil právny predpis, čo mohlo mať za následok udelenie poriadkovej pokuty, prípadne aj zadržanie technického osvedčenia vozidla, preto sú závery znaleckého posudku Ing. U. C. podľa názoru žalovaného v rozpore s právnymi predpismi, a to v časti, kde znalec pripustil, že žalobca mohol použiť iné pneumatiky ako tie, ktoré mal zapísané v osvedčení. Žalobca ich mohol osadiť, ale nie použiť v cestnej premávke (pretože ich nemal zapísané v osvedčení). V prípade, že žalobca použil takéto pneumatiky, v každom prípade to malo výrazný vplyv

na rozsah poškodenia vozidla. Súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí, v nadväznosti na bod 35 uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 31. augusta 2016, sp. zn. 3Co/133/2014, taktiež nevysporiadal s námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný. Okrem vyššie uvedeného má pochybnosti o tom, či konajúci súd doručil žalobcovi vyjadrenie žalovaného zo 4. apríla 2017. Na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia žalovaný viackrát poukázal, súd prvej inštancie sa ale týmito skutočnosťami vôbec nezaoberal a nesprávne právne posúdil prejednanú vec.

5. K odvolaniu žalovaného podal písomné vyjadrenie žalobca, v ktorom zdôraznil, že v otázke námietok žalovaného k znaleckému posudku Ing. U. C. boli tieto zaslané znalcom, ktorý bol požiadaný o zaujatie stanoviska k nim. Jeho stanovisko pripojil k vyjadreniu. Žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti resp. dôkazy. Všetky ním uvedené argumenty v sporovej veci boli procesným stranám a súdu už skôr známe, preto je možné dôvodne predpokladať, že súd sa s nimi v priebehu konania už riadne vysporiadal. Žalobca sa stotožňuje s názorom žalovaného, že súd v bode 60 správne konštatuje merito sporu v prvopočiatku a taktiež aj so závermi súdu, že sa jednalo o závalu v zjazdnosti. Žalovaný ako protiargument proti týmto záverom súdu uvádza výňatok bodu 64, kde však cituje iba časť znenia rozsudku, pričom opomína skutočnosť, že súd prvej inštancie v bode 64 uvádza iba hypoteticky, že „Ak (by) sa teda v čase nehody nachádzal väčší výskyt výtlkov ...“, a z kontextu sa dá chápať, že tým poukazuje nie na dokázané skutočnosti, ale skôr prípad, ak by bral do úvahy taký stav komunikácie v čase nehody, ktorý opisoval žalovaný (to však bolo preukázané ako nepravdivé). Práve ďalej v uvedenom bode 64 súd uvádza, že „Z technického hľadiska pred miestom nehodového deja neboli zadokumentované žiadne hojné výtlky, išlo o ojedinelý výtlk na cestnej komunikácii, ktorý predstavoval z technického hľadiska ZÁVADU V ZJAZDNOSTI cesty, ktorú vodič nemohol predvídať.“ To znamená, že súd prvej inštancie s danou otázkou sa dostatočne a právne správne vysporiadal, a nie je namieste na základe argumentov vytrhnutých z kontextu rozsudku obviniť súd z neznalosti predpisov. Žalobca má za to, že dokonca aj žalovaný svojím konaním dokazuje, že sa stotožnil s názorom, že riadnym neoznačením miesta nehody dopravným značením, porušil svoju právnu povinnosť a zodpovedá za spôsobenú škodu. Ako dôkaz uvádza jeho konanie, keď krátko pred obhliadkou nehody súdom a účastníkmi v roku 2011 osadil síce nelegálne a bez povolenia, miesto pred nehodou viacerými obmedzujúcimi a upozorňujúcimi dopravnými značeniami a tieto tam ponechal až do času kompletnej opravy komunikácie až do roku 2014. Ak teda žalovaný trvá na tom, že nebol povinný riadne označiť miesto nehody dopravnými značeniami, prečo potom pred obhliadkou odrazu zastával opačný právny názor, ukladajúci takúto povinnosť správcovi ciest a vytrval v ňom dokonca viac rokov? Taktiež vyvstáva otázka, že z akého dôvodu v konaní pred súdom až do dokázania opaku (a to aj za cenu zmanipulovanej výpovede svedka Sabadku) tvrdil, že dopravné značenia tam boli aj v čase nehody? Je nepochybné, že týmto svojím konaním dal žalovaný najavo, že si je vedomý svojho pochybenia a že v čase nehody bol zo zákona povinný miesto riadne označiť. Aj bežne zaužívaná prax je v protiklade s tvrdením žalovaného, lebo ak by bol správny právny názor žalovaného, potom by komunikáciu bol správca povinný riadne označiť iba vtedy, ak sa na nej nachádza ojedinelý výtlk, a naopak nemusí tak konať, ak sa jedná o stavebný stav, resp. ľudovo povedané o úplne rozbitú cestu, prípadne o samotnú opravu cesty. Je všeobecne známe, že práve takéto úseky správca vždy s predstihom a náležite označuje. Na margo námietok ohľadom údržby cesty v zimnom období, čiastočnej opravy výtlkov, atď. poukazuje žalobca na vyjadrenie odborníka - znalca Ing. C. v prílohe a v krátkosti poukazuje na to, že dokonca aj sám Ing. X., ktorý je v blízkom vzťahu so žalovaným, uvádza, že správca mohol výtlk aspoň zasypať štrkom, a ak už by sa tým aj nepodarilo úplne zabrániť samotnej nehode, tak by aspoň následky nehody boli násobne nižšie. Žalovaný však ani taký triviálny úkon na predídenie nehody nevykonával. Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/470/2011, z ktorého právneho záveru súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní čiastočne vychádzal, rozhodne skôr reflektuje na podobný prípad, aký je predmetom tohto sporu, než rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo 17/2007, na ktorý poukazuje žalovaný. V prípade rozhodnutia KS Bratislava sp. zn. 4Co/470/2011 sa poukazuje a priori na vedomosť správcu komunikácie o opakovaných závadach v zjazdnosti (padajúce kamene), a na to, že správca napriek tejto vedomosti nič nevykonával na odstránenie týchto závad. Je to analogické aj s našim sporom, nakoľko žalovaný podľa vlastného tvrdenia mal dlhodobo vedomosť o závadach na komunikácii (plánovaná oprava cesty od roku 2007), a nevykonával nič na ich odstránenie, alebo aspoň na jej riadne označenie, mimo to, spadnutý kameň na komunikácii je podobne neočakávateľná prekážka, ako ojedinelý výtlk. Sú to okolnosti, ktoré nie sú bežné a vodič ich nemá z čoho predvídať na rozdiel od profilu zákruty, ktorá je predmetom žalovanou uvádzaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 4Cdo 17/2007. V tom spore sa pojednáva prípad úplne iného charakteru, kde vodič vozidla neprispôbením rýchlosti vozidla nezvládol prejazd zákrutou a žaloval správcu za neosadenie vodiacej tabule. Takýto prípad sa môže subsumovať pod

stavebný stav komunikácie v zmysle zákona a vyhlášky, ale je absolútne nepoužiteľný na tento spor. Dôvody už boli uvedené v skorších podaniach, v každom prípade je si však treba uvedomiť, že zákruta je statický - nemenný stav, vopred z diaľky viditeľný a predpokladateľný, na rozdiel od výtlku. Žalovaný síce podal viacej vyjadrení v tomto spore, ale napriek tomu, že už aspoň 2 roky má vedomosť o dôkazoch doložených súdu o veľmi blízkom prepojení medzi ním a súdnym znalcom Ing. Zoltánom Bérešom, sa žalovaný ani len náznakom nevysporiadal s touto nepochybne najzávažnejšou skutočnosťou v procese dokazovania. Pritom žalovaný sa opakovane odvoláva hlavne na závery ním vyhotoveného znaleckého posudku. Súdu boli predložené nevyvrátiteľné dôkazy, že znalec Ing. X. bol/je riaditeľom organizácie (SSÚR Košice, NDS), ktorá na základe zmluvného vzťahu so žalovaným mal na starosti práve inkriminovaný úsek komunikácie v čase nehody. To znamená, že znalec vyhotovoval znalecký posudok vo veci, kde sám bol zodpovedným za porušenie povinnosti. Spočiatku postup vyhotovenia znaleckého posudku Ing. X., ako aj argumenty znalca, dôkazy na ktoré znalec bral ohľad, a naopak tie, ktoré úplne ignoroval a následne aj závery znaleckého posudku, sa zdali úplne nepochopiteľné mimo iných aj napr. absolútnym ignorovaním predpísaných znaleckých štandardov. Keď následne po rokoch sa odhalil vzťah znalca k žalovanému a k samotnej veci, celý postup a zámer znalca už sa javil v reálnom svetle. Znalec evidentne svojim konaním sa snažil zneužitím svojej pozície a zatajením tejto skutočnosti pred súdom, protiprávne zbaviť žalovaného, a nepriamo aj seba, zodpovednosti za porušenie právnej povinnosti. S vysokou pravdepodobnosťou možno podľa názoru žalobcu tvrdiť, že konanie znalca a žalovaného naplňajú skutkovú podstatu trestného činu. Celý znalecký posudok Ing. X. vôbec nezohľadňuje podstatné skutočnosti a je postavený hlavne na výpovedi svedka p. U.. Je však veľmi dôležité poukázať na to, že p. U. pred súdom vypovedal v úplnom protiklade s tým, čo uviedol do Záznamu o dopravnej nehode počas vyšetrovania príčin dopravnej nehody na mieste samom. Je podstatné aj to, že Záznam o nehode bol vyhotovený tesne po nehode a za neporušeného - nezmeneného stavu veci, a výpoveď pred súdom prebehla s mnohoročným odstupom. Ale ak vezmeme v úvahu, že svedok p. U. je zamestnancom SSÚR Košice - NDS, ktorá bola zodpovednou za stav komunikácie na mieste a v čase nehody, a hlavne že svedok p. U. je logicky potom priamym podriadeným znalca Ing. X., vieme si vytvoriť objektívny obraz dôvodov zmeny výpovede svedka, ako aj o pravdivosti jeho pozmenenej výpovede pred súdom. Po zmene procesnej strany žalobcu nebola možnosť opätovne vypočuť svedka p. U. a konfrontovať ho s touto skutočnosťou, ale keďže súd v plnom rozsahu vyhovel petitu, z dôvodu úspornosti konania už nebol dôvod trvať na tom. Pri zohľadnení uvedených skutočností potom anomálie uvedené v znaleckom posudku Ing. X. sú pochopiteľné a boli uvedené so zámerom ovplyvnenia rozhodovania súdu. Napríklad, kým v posudku na str. 6 znalec uvádza, že neexistujú žiadne dôkazy v čase nehody o existencii akéhokoľvek dopravného značenia pred a v mieste nehody, potom v závere posudku pripisuje vinu vodičovi vozidla, že neprispôsobil rýchlosť jazdy „neexistujúcim“ dopravným značeniam. Znalec ako jednu z príčin rozsahu poškodenia uvádza použitie pneumatík na vozidle, ktoré neboli zapísané v technickom preukaze vozidla. Už z bežne verejne dostupných zdrojov je poľahky overiteľné, že osadený rozmer pneumatík je od výrobcu sériovo dodávaný presne na túto značku motorového vozidla. Síce pre obmedzený rozsah v príslušnej kolónke Technického preukazu vozidla sa neuvádzajú všetky variácie rozmerov schválených pneumatík, ale to neznamená, že iné než tam uvedené, nie sú schválené pre konkrétny typ vozidla. V zmysle zákona č. 725/2004 Z.z. má prevádzkovateľ povinnosť do 15 dní dať zaevidovať zmeny na vozidle, preto v tomto prípade sa mohlo jednať výhradne o administratívny nedostatok, ktorý logicky nemôže nijakým spôsobom ovplyvniť priebeh nehody a rozsah škody. Pritom aj k spomínanej administratívnej chybe by došlo iba v prípade, ak by už uplynulo viac ako 15 dní od osadenia predmetných pneumatík na vozidlo. Keďže znalec si neoveril ani takúto banalitu, svedčí to buď o absolútnej diletantnosti znalca a jeho nedostatočnej kvalifikácii pre túto činnosť, alebo skôr o zámere s nekalým úmyslom pri vyhotovovaní znaleckého posudku. Žalovaný v odvolaní sa odvoláva práve na túto časť znaleckého posudku, pričom sám nespochybňuje, že na vozidle v čase nehody boli namontované typovo schválené disky a pneumatiky, a jediným prehreškom je „iba“ to, že tieto ešte neboli zaznamenané v Technickom preukaze vozidla. Sám žalovaný uznáva, že sa jednalo čisto o administratívnu chybu, a napriek tomu tvrdí, že toto malo výrazný vplyv na rozsah poškodenia. Avšak už nijakým spôsobom neuviedol, že ako mohli v technickom preukaze nezapísané, ale inak technicky schválené disky a pneumatiky, mať vplyv na rozsah poškodenia, teda, že ako môže administratívny nedostatok fyzicky vplývať na nehodu? K tvrdeniu žalovaného, že znalecký posudok Ing. C. bol vyhotovený s väčším časovým odstupom ako Ing. X. a preto nemal relevantné podklady, žalobca uvádza, že obaja znalci mali identické podklady k dispozícii, nakoľko v čase obhliadky miesta nehody Ing. X. v roku 2011 (tzn. 3 roky po nehode), už bol inkriminovaný výtlk tak opravený, že miesto nehody sa podarilo identifikovať iba s ťažkosťami a z nepriamych indícií. Stav komunikácie v roku 2011 bol viacerými spôsobmi zdokumentovaný (fotografie, googlemaps, atď.), čiže podklady z roku 2011 mal rovnako k

dispozícii aj znalec Ing. C., preto vytykaný časový odstup medzi oboma znaleckými posudkami nemôže mať žiaden vplyv na ich výsledky. Žalobca popiera aj pravdivosť tvrdení žalovaného v odvolaní, že Ing. C. nebral do úvahy svedecké výpovede; práve naopak, je možné s istotou tvrdiť, že znalec vychádzal iba z relevantných výpovedí svedkov, konkrétne u výpovede p. U. (na ktorého výpoveď chce žalovaný pravdepodobne poukázať), vzal znalec do úvahy jeho výpoveď do Záznamu o nehode, keďže Záznam o nehode bol vyhotovený tesne po nehode a za neporušeného - nezmeneného stavu vecí, pričom výpoveď pred súdom prebehla s mnohoročným odstupom. Po preštudovaní oboch posudkov sa dá s istotou tvrdiť, že práve znalecký posudok Ing. C. je vecne správny, podložený zákonnými formuláciami, bez fabulácií, jeho závery vychádzajú z podložených dôkazov, je bez nepodložených hypotéz, ktoré naopak sa hojne nachádzajú v posudku Ing. X.. Pokiaľ žalovaný namieta, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s námietkou premlčania nároku žalobcu, s týmto tvrdením žalobca nesúhlasí, nakoľko 14. novembra 2016 boli zaslané skutočnosti potvrdzujúce zachovanie lehoty premlčania. Žalovaný pri námietke asi nevzal do úvahy plynutie subjektívnej aj objektívnej lehoty premlčania, tzn. akoby aplikoval iba časť ust. § 106 ods. 1 OZ. Plynutie premlčacej doby je viazané na subjektívny moment, ktorý spočíva vo vedomosti poškodeného aj o výške spôsobenej škody a o tom, kto zodpovedá za škodu. K nehode došlo 25. decembra 2008 a z dôkazov dostupných v spise je zjavné, že vozidlo bolo opravené 21. januára 2009 (kedy získal žalobca jednoznačne vedomosť aj o výške škody) a žaloba bola podaná na súde 29. decembra 2010. Preto subjektívna premlčacia lehota v zmysle § 106 ods. 1 OZ začala plynúť najskôr až od 22. januára 2009 a k márnemu uplynutiu lehoty premlčania potom mohlo dôjsť najskôr 21. januára 2011. Žaloba preto bola podaná so zachovaním hmotnoprávnej lehoty. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené krátkou cestou na pojednávaní, avšak toto neobsahuje žiadne podstatné nové informácie, a ani nijakým spôsobom neovplyvňuje výsledok v spore, preto má žalobca za to, že touto námietkou žalovaného nie je potrebné sa zapodievať. V priebehu konania žalobca opakovane žiadal súd o vylúčenie znaleckého posudku vyhotoveného Ing. X., čomu súd prvej inštancie síce nevyhovel, ale keďže sa stotožnil v plnom rozsahu so závermi znaleckého posudku vyhotoveného Ing. C., z dôvodu hospodárnosti konania sa upustilo od tejto požiadavky. Žalovaný napriek tomu, že má viac rokov vedomosť o námietkach jeho blízkeho vzťahu k osobe znalca, opakovane sa odvoláva na závery jeho znaleckého posudku, ktorý je vyhotovený v rozpore so zákonom. Žalovaný postavil svoje odvolanie skoro výhradne na argumentoch tohto znaleckého posudku (ktorý je napr. v príkrom rozpore s ust. § 20 Vyhľadky č. 490/2004 Z.z.) a k uvedeným závažným skutočnostiam (jeho vzťah ku znalcovi a znalca vo veci samotnej, vzťah svedka k veci a k znalcovi, atď.) sa ani len náznakom nevyjadril. Preto je možné skonštatovať, že žalovaný neuviedol žiaden pádny dôvod odôvodňujúci podanie odvolania, v jeho odvolaní sa nenachádza nový dôležitý argument, či dôveryhodný dôkaz, ktorým by podložil svoje tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení veci prvoinštančným súdom. Preto žalobca navrhuje rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť. Žalobca k svojmu vyjadreniu pripojil aj Stanovisko znalca Ing. Stanislava C. k odvolaniu žalovaného, ktoré nie je datované, ani podpísané (č. l. 454 spisu).

6. Na vyjadrenie žalobcu reagoval žalovaný replikou, pričom zotrval na svojich dôvodoch odvolania a na tom, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, keď za príčinu vzniku škody označil závalu v zjazdosti. Zároveň poukázal na svoju argumentáciu v odvolaní. K údajnej zaujatosti znalca Ing. Z. X. sa podľa názoru žalovaného najlepšie vyjadril sám znalec vo svojom Stanovisku k zápisnici o pojednávaní z 23. novembra 2016 zo dňa 12.12.2016. K tejto námietke sa žalovaný vyjadruje taktiež vo svojom vyjadrení č. UR- 2017/124-2115 zo 4. apríla 2017. Žalovaný zotrval na svojich odvolacích námietkach i odvolacích návrhoch.

7. K replike žalovaného podal písomné vyjadrenie žalobca, v ktorom skonštatoval, že žalovaný neuviedol žiadne nové skutočnosti, prípadne také poznatky resp. pohľad na vec, s ktorou by sa už súd prvej inštancie skôr nevysporiadal. Medzi odvolaním a replikou žalovaného nie je žiaden markantný rozdiel. Zdôraznil, že liberačné dôvody na exkulpáciu žalovaného naplnené neboli. Žalovaný postavil svoje odvolanie skoro výhradne na argumentoch znaleckého posudku Ing. X. a k závažným skutočnostiam jeho vzťahu ku znalcovi a znalca vo veci samotnej, vzťah svedka k veci a k znalcovi, atď., neuviedol také skutočnosti, ktoré by mohli odstrániť pochybnosti o evidentnom záujme znalca na výsledku vo veci. Preto žalobca navrhuje rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk v odvolaní uplatnených odvolacích dôvodov podľa

ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP.

9. Odvolací súd hneď v úvode uvádza, že aj napriek skutočnosti, že rozhodnutie súdu prvej inštancie už bolo raz zrušené, má za to, že nie sú splnené podmienky pre aplikáciu ust. § 390 CSP, ktoré odvolaciemu súdu prikazuje rozhodnúť vo veci, ak už rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

10. V prípade, ak by odvolací súd v tomto štádiu konania (dokazovania) sám vo veci rozhodol, došlo by k porušeniu zásady dvojinštančnosti konania, pretože odvolací súd by svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktorými sa pred ním prvoinštančný súd nezaoberal, keďže po zrušení veci odvolacím súdom pri rozhodovaní neposudzoval a nijako sa nevysporiadal s námietkou premlčania, vznesenou žalovaným, a to napriek pokynu, ktorý v tomto smere odvolací súd súdu prvej inštancie dal v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení. Strany sporu by v tomto prípade nemali možnosť podať riadny opravný prostriedok a nepochybne by sa im tak odňalo právo domáhať sa nápravy rozhodnutia vydaného v jednej inštancii. Do úvahy pritom prichádzajú už len mimoriadne opravné prostriedky a ústavná sťažnosť, ktoré majú prísne zákonné limity a možnosť využitia preto neprichádza do úvahy v každej veci. Právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) nemožno zúžiť iba na právo na skončenie veci v primeranej lehote aj za cenu porušenia ostatných práv, ktoré sú jeho súčasťou.

11. Konanie na súde v zmysle čl. 2 Základných princípov CSP má zabezpečiť spravodlivú ochranu ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov a nie je teda možné preferovať iba rýchle skončenie súdneho konania. Úlohou odvolacieho súdu má byť preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo, teda odvolací súd nemá nahrádzať činnosť súdu prvej inštancie, ako sa k tejto otázke vyjadril aj Ústavný súd ČR.

12. Odvolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR zo 7. novembra 2002, sp. zn. PL. ÚS 25/01 uverejnený v Zbierke zákonov SR, čiastka 243 pod č. 620/2002, v zmysle ktorého „Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako medzinárodná zmluva podlieha výkladovým pravidlám medzinárodného práva, a nie výkladovým pravidlám vnútroštátneho práva. Snaha zákonodarcu maximálne urýchliť súdne konanie nemôže ísť tak ďaleko, aby predpísaná rýchlosť konania (ustanovenie lehoty na rozhodnutie súdu) mala alebo mohla mať za následok porušenie základných zásad občianskoprávneho procesu, ktoré sú nevyhnutným predpokladom realizácie základného práva na spravodlivý proces. Obsah práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, ktoré je súčasťou základného práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je širší ako numerické vyjadrenie času na konanie bez zbytočných prietahov stanoveného jednoročnou lehotou. Základom pre posúdenie „primeranosti lehoty“ v zmysle tohto ustanovenia nie je abstraktná úvaha o lehote potrebnej na rozhodnutie súdu, ale sú ním vždy len konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. V súdnom konaní sa skutkový základ pre rozhodnutie musí zisťovať za podmienok, ktoré žiadnu zo strán súdneho sporu nestavajú do zjavnej nevýhody vo vzťahu k druhej strane“.

13. Tento záver, podľa názoru odvolacieho súdu, je použiteľný aj na daný prípad.

14. Odvolaciemu súdu je známy názor Ústavného súdu SR k ust. § 390 CSP, vyjadrený v náleze sp. zn. I. ÚS 227/2018. K tomuto je potrebné poukázať aj na názor vyjadrený v náleze ÚS SR z 5. júna 2018, sp. zn. III. ÚS 5/2018, v zmysle ktorého „... opomenutie príkazu vyplývajúce z § 390 CSP, aby odvolací súd sám vo veci rozhodol a to bez akéhokoľvek odôvodnenia tohto opomenutia krajským súdom zakladá danosť takého procesného excesu zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu v príčinnej súvislosti, s ktorým bolo porušené sťažovateľkou namietané základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“ Z takto formulovaného záveru nálezu Ústavného súdu SR vyplýva, že podstatným dôvodom pre konštatovanie porušenia základného práva na súdnu ochranu bola predovšetkým skutočnosť, že odvolací súd bez akéhokoľvek odôvodnenia, prečo nevychádzal z ust. § 390 CSP, zrušil rozsudok okresného súdu. Z uvedeného nevyplýva jednotnosť názorov Ústavného súdu k otázke aplikácie § 390 CSP.

15. Vychádzajúc z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (zák. č. 460/1992 Zb.), podľa ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne SR, ako aj z čl. 154c ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré SR ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd, vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pri zohľadnení nálezů ÚS SR zo 7. novembra 2002, sp. zn. PL. ÚS 25/01, odvolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci je potrebné zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

16. Žalovaný v odvolaní formálne uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, avšak z obsahu odvolacej námietky, spočívajúcej v tom, že súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí - v nadväznosti na bod 35 uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 31. augusta 2016, sp. zn. 3Co/133/2014 - vôbec nevysporiadal s námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný, nepochybne vyplýva aj ďalší odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko odvolateľ týmto nastolil predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť procesného postupu prvoinštančného súdu z hľadiska rešpektovania práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

17. Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že práve odvolací dôvod § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený a podopretý relevantnou odvolacou námietkou žalovaného.

18. V prvom rade je z pohľadu odvolacieho súdu nutné uviesť, že účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (§ 220 CSP). Úvahy súdu o skutkových, ale aj právnych záveroch musia byť riadne a zrozumiteľne odôvodnené tak, aby nevznikli pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia najmä zo strany účastníkov konania, ktorým je takéto rozhodnutie určené. Nie je sporné, že nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá zásah do práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Otázne však zostáva, či zároveň ide o nesprávny procesný postup, ktorým súd prvej inštancie znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podľa výkladu Najvyššieho súdu SR nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania. V rámci tohto výkladu možno poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 5. decembra 2013, sp. zn. 3 Cdo 18/2013, v ktorom najvyšší súd odkazuje na judikát R 111/1998, podľa ktorého nedostatočné odôvodnenie je tzv. inou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.. Môže teda založiť dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávny postup súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP [z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, do 30. júna 2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.] len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP [§ 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.] teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/84/2017 zo dňa 25.10.2017). Podobne Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 551/2012 uviedol, že „ústavný

súd sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f) O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.“.

20. Zároveň je však potrebné mať na zreteli to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. novembra 2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011)

21. V tejto súvislosti možno upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2006, sp. zn. II. ÚS 98/06-11, v zmysle ktorého súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka, vrátane jeho dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivé súdne konanie.

22. Odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa parametre riadneho odôvodnenia, nakoľko nepodáva súdom prvej inštancie základné vysvetlenie skutkových a právnych dôvodov podstatných pre posúdenie námietky premlčania vznesenej žalovaným. Tento nedostatok odôvodnenia možno bezpochyby považovať za už zmienenú celkom ojedinelú situáciu (extrém) pri odôvodňovaní rozhodnutia, a nie iba nespokojnosť odvolateľa so zdôvodnením rozhodnutia. Z pohľadu uplatneného odvolacieho dôvodu je pre tento nedostatok rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k uplatnenému nároku nepreskúmateľným, čo zakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a tým dôvodnosť žalobcom uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

23. Napriek tomu, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie vo veci a svoje skutkové i právne závery, z ktorých vychádzal pri vyhovení žalobou uplatneného nároku (v merite veci) obšírne odôvodnil, neposudzoval vec vo vyššie uvedených intenciách, pretože úplne opomenul zaoberať sa otázkou premlčania uplatneného nároku - tak po stránke skutkovej, ako aj právnej - hoci bol povinný tak postupovať ex offo, ako aj na základe pokynu odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení, jeho rozhodnutie je z uvedeného dôvodu predčasné. Neuvedomil si pri tom dostatočne, že v záujme naplnenia zásady hospodárnosti konania sa musí prioritne zaoberať vznesenou námietkou premlčania, pretože dôvodnosti žaloby v merite veci má zmysel sa venovať iba v prípade, ak súd dospeje k záveru o včasnosti uplatnenia nároku na súde. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje aj na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27. augusta 2008, sp. zn. 1 M Obdo 1/2007, v zmysle ktorého otázkou premlčania uplatneného nároku sa musí súd zaoberať vždy ako primárnou otázkou a až následne meritórne posudzovať nárok uplatnený žalobcom. Totožný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo 43/2010, v zmysle ktorého zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie dôvodnosti žaloby vo veci samej.

24. Premlčanie sa definuje ako uplynutie času stanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu

uplatneniu práva námietkou premlčania. Hlavným, ba rozhodujúcim následkom premlčania je vznik práva na námietku premlčania pre povinný subjekt, ktorý ju môže, ale nemusí uplatniť.

25. Námietka premlčania práva je námietkou právnou a neuplatňuje sa ňou taká skutočnosť, ktorú je účastník povinný tvrdiť v zmysle § 157 ods. 1 CSP najneskôr do vyhlásenia uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Zo žiadneho ustanovenia práva hmotného alebo procesného nevyplýva, že by žalovaný musel uplatniť námietku premlčania v určitom štádiu konania; z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci (podobne napr. Peter Vojčík a kolektív: Občiansky zákonník, stručný komentár, Bratislava, IURA EDITION, s.r.o., 2008, str. 201). Námietky premlčania sa teda netýka koncentračná zásada konania vyjadrená v ustanoveniach § 182 a § 366 CSP (predtým § 120 ods. 4 a § 205a O.s.p., poznámka odvolacieho súdu); s výnimkou, ak by uplatnenie námietky premlčania bolo spojené s neprípustným uplatňovaním nových skutočností a dôkazov (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. októbra 2009, sp. zn. 5 Cdo 120/2009).

26. Podľa § 100 ods. 1 veta prvá OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110).

27. Podľa § 106 ods. 1. 2 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

28. Podľa právnej teórie pod premlčaním práva rozumieme oslabenie práva spočívajúce v tom, že po uplynutí premlčacej lehoty, v ktorej sa právo neuplatnilo, súd nemôže priznať veriteľovi premlčané právo, ak dlžník vznesie námietku premlčania. Pre určenie dĺžky premlčacej doby ako aj pre určenie začiatku jej plynutia je rozhodujúce zistenie, či zákon pre daný právny vzťah neupravuje premlčaciu dobu inak, t.j. či platí všeobecná premlčacia doba podľa § 101 OZ a zistenie, či jej začiatok je daný ustanovením § 101 OZ (kedy bolo možné právo uplatniť po prvý raz - actio nata), alebo či začiatok plynutia premlčacej doby nie je v zákone upravený odlišne. Okamih, kedy je možné právo vykonať po prvý raz, treba rozumieť ako možnosť uplatniť právo spôsobom, ktorým právny poriadok umožňuje realizáciu práva vynútiť verejnou mocou, teda podaním žaloby na súd. Actio nata je spravidla spájaná so splatnosťou (zročnosťou) dlhu, t.j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením, bez ohľadu na to, ako dlh vznikol. Pre tento okamih nie sú rozhodujúce subjektívne skutočnosti na strane oprávneného subjektu, ale to, či z hľadiska objektívnych skutočností už nastal rozhodujúci okamih, kedy bolo možné právo vykonať po prvýkrát. Splatnosť môže byť určená dohodou, právnym predpisom alebo rozhodnutím príslušného orgánu. V súvislosti s právnou úpravou plynutia času v zmysle § 122 OZ je potrebné rozlišovať medzi lehotou hmotnoprávnou a procesnoprávnou, pričom premlčacia doba je hmotnoprávnou lehotou, ktorej charakteristickým znakom (okrem úpravy v Občianskom zákonníku) je to, že jej dodržanie je v zásade naplnené vtedy, ak úkon, ktorého včasnosť je potrebné posúdiť, bol doručený jeho adresátovi.

29. Pre posúdenie otázky premlčania Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku z 29. februára 2012, sp. zn. 1 Cdo 43/2010 odkázal na pomerne bohatú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, resp. Najvyššieho súdu Českej republiky, a tak z dôb spoločného štátu ako aj následne po rozdelení, ktorá je plne použiteľná, pretože spoločný právny základ zostal zatiaľ nezmenený. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený (žalobca) dozvedel o škode, treba v zmysle vyššie uvedeného vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode (nestačí teda len možnosť dozvedieť sa o nej), teda kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia, t.j. ktorú bolo možné natoľko objektívne vyčíslieť v peniazoch, aby poškodený svoj nárok na náhradu škody mohol uplatniť aj na súde. Ide teda o vedomosť nielen o vzniku a existencii škody, ale aj o jej výške. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, kedy poškodený získal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba je za škodu zodpovedná (R 38/75).

30. S poukázaním na relevantnú judikatúru pre uplatnenie nároku na súde teda postačuje vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej

dodatočného spresnenia. Týmto momentom teda nie je vedomosť o presnom vyčíslení škody, napríklad na základe znaleckého posudku, ale moment, keď poškodený môže aspoň približným spôsobom vyčíslieť výšku spôsobenej škody [rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo/2749/2004, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 17. decembra 2008, sp. zn. 25 Cdo 2883/2006 (pozri Judikatúra vo veciach premlčania v súkromnom práve, Edmund Horváth, IURA EDITION, s.r.o., 2010, str. 100 až 103)].

31. Názor žalobcu, že súd prvej inštancie sa nemusel vysporiadať s námietkou premlčania nároku žalobcu z dôvodu, že 14. novembra 2016 boli zaslané skutočnosti potvrdzujúce zachovanie lehoty premlčania, nemôže v tomto prípade obstať, pretože bolo povinnosťou súdu prvej inštancie sa vysporiadať tak s námietkou premlčania, vznesenou žalovaným, ako aj s vyjadrením žalobcu ku vznesenej námietke, čo však súd prvej inštancie neurobil.

32. Preto odvolací súd zrušil rozsudok v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude opakovane po riadnom vykonaní dokazovania posúdiť nárok žalobcu v prejednávanej spore, vypořadať sa so všetkými právnymi a skutkovými tvrdeniami sporových strán. Predovšetkým bude povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť, či s ohľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným je nárok žalobcu premlčaný alebo nie, a ak áno, z akého dôvodu. V prípade, ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že nárok žalobcu premlčaný nie je, posúdi jeho dôvodnosť po skutkovej i právnej stránke. Opačnému postupu v konaní bráni zásada hospodárnosti konania.

33. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude postupovať vo veci podľa právneho názoru vysloveného odvolacím súdom v tomto uznesení, vykonať dokazovanie na zistenie skutkového stavu v danej veci, v prípade, ak strany sporu predložia ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tieto bude potrebné vyhodnotiť a podľa výsledku opätovne vo veci rozhodnúť.

34. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v § 429 ods. 2 CSP.